

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м.Полтава, 10 листопада 2025 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*До Всесвітнього дня науки в ім'я миру
та розвитку, Міжнародного року
кооперативів 2025*

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**XI Міжнародної молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 10 листопада 2025 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)
НЗ4

Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Друкується відповідно до Наказу по університету № 182-Н від 10 вересня 2025 року.

Організаційний комітет конференцій:

О. О. Нестуля, голова організаційного комітету, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ;
Л. Г. Войнаш, співголова організаційного комітету, член Президії Укркоопспілки, директор Департаменту освіти і науки, директор НМЦ «Укоопосвіта», канд. екон. наук;
Н. С. Педченко, співголова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;
Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;
С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент директор Навчально-наукового інституту забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;
Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;
С. І. Нестуля, д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту лідерства ПУЕТ;
Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
Л. С. Франко, канд. екон. наук, директор Полтавського фахового коледжу ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
С. О. Дудник, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ПУЕТ;
Д. А. Писполітак, голова Наукового товариства студентів ПУЕТ;
А. В. Філіпповський, голова Студентської ради університету ПУЕТ;
О. В. Чабан, голова Ради молодих вчених ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.
Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.
Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.
Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

**Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник матеріалів XI Міжна-
НЗ4 родної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції**
(м. Полтава, 10 листопада 2025 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. –
973 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ.
мовами.

ISBN 978-966-184-486-4

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг», «Економіка та міжнародні економічні відносини», «Комп'ютерні науки», «Кооперативна модель розвитку економіки в сучасних глобальних і безпекових викликах сьогодення», «Лідерство та особистісний розвиток», «Маркетинг», «Менеджмент», «Облік і оподаткування», «Освітні науки», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Право», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування», «Торгівля», «Туризм та рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи».

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-486-4

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

– матеріальну природу походження більшості видів ресурсів (матеріально-технічних, людських, фінансових та інформаційних);

– високу вартість залучення та підтримки на належному рівні ресурсних можливостей підприємства;

– формування системи ресурсів у процесі управління.

Таким чином, ресурсний підхід є необхідною методологічною основою для розробки адаптивної стратегії розвитку підприємства в умовах ринкових викликів. Він зміщує фокус із реакції на зовнішні загрози на формування внутрішньої стійкості та унікальності окремого суб'єкту ринку.

Для забезпечення стійкої конкурентної переваги керівництву кожного підприємства слід зосередитися на розвитку динамічних здібностей та нематеріальних активів, оскільки вони є найбільш рідкісними та важко імітованими ресурсами в умовах високої швидкості організаційних змін.

Список використаних інформаційних джерел

1. Barney J. B. Strategic Factor Markets : Expectations, Luck, and Business Strategy. *Management Science*. 1986. Vol. 32. № 10. P. 1231–1241.
2. Teece D. J. Business models and dynamic capabilities. *Long Range Planning*. 2018. Vol. 51 (1). P. 40–49.
3. Wernerfelt B. A Resource-Based View of the Firm. *Strategic Management Journal*. 1984. Vol. 5. № 2. P. 171–180.
4. Winter S. G. Understanding dynamic capabilities. *Strategic Management Journal*. 2003. Issue 24 (10). P. 991–995.
5. Кузьменко О. В. Організаційно-економічний механізм стратегічного управління ресурсним потенціалом підприємства. *Академічний огляд*. 2014. № 1 (40). С. 110–115.
6. Управління ресурсами підприємства : монографія / за заг. ред. к. е. н., проф. Г. О. Швиданенко. Київ : КНЕУ, 2014. 418 с.

КОНЦЕПЦІЯ БАНКІВСЬКОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПРИНЦИПАХ ESG

В. В. Кашкалда, спеціальність Менеджмент, здобувач ступеня доктора філософії
Полтавський університет економіки і торгівлі

У сучасних умовах посилюється потреба у переосмисленні ролі центральних банків і трансформації підходів до регулятор-

ної політики з урахуванням принципів сталого розвитку. Це зумовлює формування концепції банківського регулювання на засадах ESG, яка має поєднувати цілі фінансової стабільності з екологічною відповідальністю, соціальною орієнтованістю та належним управлінням. Банківська система, виступаючи ключовим елементом фінансового посередництва, через ефективне впровадження ESG-принципів здатна не лише забезпечувати стабільність, а й сприяти сталому розвитку територій, підвищенню інвестиційної привабливості та соціальній стійкості економіки [1–4].

У цьому контексті важливим завданням стає інтеграція принципів ESG у систему банківського регулювання, що передбачає переорієнтацію діяльності Національного банку України з акцентом на довгострокову фінансову, екологічну та соціальну стабільність. Такий підхід має забезпечити узгодженість монетарної політики з цілями сталого розвитку, стимулювати фінансові установи до впровадження відповідального інвестування, прозорого корпоративного управління та підтримки «зелених» проєктів. Тому концепція банківського регулювання на принципах ESG може розглядатися як інструмент підвищення ефективності фінансової системи та зміцнення економічної стійкості територій.

Реалізація такої концепції передбачає побудову механізму банківського регулювання, який не лише забезпечує фінансову стабільність, а й сприяє досягненню цілей сталого розвитку. Основні завдання концепції такого механізму полягатимуть у визначенні ролі банківської системи як інструмента фінансування регіонального розвитку, кредитній підтримці пріоритетних проєктів у сфері екології, інфраструктури, інновацій та соціальної сфери. Важливим напрямом стане створення ефективних інструментів стимулювання банків до участі у сталому фінансуванні, а також підвищення рівня фінансової інклюзії віддалених територій, особливо тих, що мають обмежений доступ до кредитних ресурсів. Такий підхід дозволить перетворити банківську систему на активного учасника процесів соціально-економічної трансформації, орієнтованої на збалансований розвиток держави.

На нашу думку, механізм банківського регулювання на принципах ESG являє собою сукупність інституційних, фінансових, правових та організаційних інструментів, які забезпечують

цільове спрямування банківських ресурсів на фінансування регіональних потреб із урахуванням екологічних, соціальних та економічних критеріїв сталості. Тому цілком логічно, що запропонований механізм може включати такі блоки:

1. Цільовий – визначення пріоритетів сталого розвитку територій у межах державної фінансової політики.

2. Нормативно-правовий – розробка законодавчих та інших нормативно-правових документів, що стимулюють банківську діяльність.

3. Інституційний – співпраця НБУ, Міністерства фінансів, місцевих адміністрацій, банків, фонду регіонального розвитку та донорських структур.

4. Фінансово-ресурсний – формування інструментів фінансування сталих проєктів (зелені кредити, муніципальні облигації, ESG-фонди).

5. Регуляторно-мотиваційний – запровадження дієвих стимулів для банків, які фінансують екологічно та соціально відповідальні ініціативи (зниження нормативів резервування, пільгові умови рефінансування).

6. Інформаційно-аналітичний – створення системи моніторингу фінансового стану регіонів, показників сталого розвитку та ефективності банківських інвестицій.

7. Контрольно-оцінювальний – аудит сталого фінансування, оцінка соціально-економічного ефекту банківських програм на рівні регіонів та держави.

У межах такого підходу кожен із запропонованих блоків набуває системного значення: цільовий блок спрямовує ресурси відповідно до пріоритетів регіонального розвитку; нормативно-правовий створює стабільне середовище для впровадження інноваційних фінансових інструментів; інституційний забезпечує синергію дій державних і приватних інститутів; фінансово-ресурсний генерує джерела «зеленого» та соціального інвестування; регуляторно-мотиваційний формує стимули для банків щодо участі в ESG-проєктах; інформаційно-аналітичний створює підґрунтя для ухвалення зважених управлінських рішень; а контрольно-оцінювальний – гарантує ефективність і прозорість процесу реалізації.

Таким чином, такий механізм може стати інтегрованим елементом фінансової екосистеми України, що забезпечуватиме не лише стабільність банківського сектору, а й довгострокову

соціально-економічну та екологічну стійкість розвитку територій.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гасій О. В., Луцишін О. Ю., Кашкалда В. В. Теоретичні засади сталого розвитку в контексті управління на муніципальному рівні. *Ефективна економіка*. 2024. № 6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4024/4059>.
2. Кашкалда В. В., Луцишін О. Ю. Політика НБУ для стимулювання залученості банків до фінансування проєктів з відбудови вітчизняної економіки. *Наука і молодь у ХХІ сторіччі : зб. матеріалів Х Міжнар. молодіжної наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 28 листопада 2024 року)*. Полтава : ПУЕТ, 2025. С. 435–438. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14668>.
3. Гасій О. В., Кашкалда В. В. Імпакт-інвестування як фінансовий інструмент досягнення цілей сталого розвитку. Інвестиційні та інноваційні інструменти для ревіталізації деокупованих територій України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (ХДУ, 23–24 січня 2025 р.) / за ред. Мохненка А. С. Івано-Франківськ : ХДУ, 2025. С. 153–156.
4. Шиндер О. В. Соціальна роль банків у розвитку регіонів. *Економіка та держава*. 2010. Вип. 4. С. 97–99.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

А. В. Кобік, здобувач ступеня доктор філософії зі спеціальності *Менеджмент ОНП «Менеджмент»*
Полтавський університет економіки і торгівлі

У післявоєнний період економіка країни перебуватиме у стані глибокої трансформації. Підприємства стикаються з новими викликами, які вимагають не лише оперативного реагування, а й стратегічного переосмислення підходів до ведення бізнесу. У таких умовах формування бізнес-резильєнтності стає ключовим завданням для керівників, аналітиків та політиків, які прагнуть забезпечити стабільність і розвиток національного господарства. Актуальність дослідження бізнес-резильєнтності в Україні зумовлена необхідністю формування нової економічної парадигми, яка враховує не лише традиційні ринкові механізми, а й соціальні, безпекові та гуманітарні аспекти. Підприємства, які